

Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=19078>

Özet

Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i, ebeveynlerin çocukluk dönemi rutin a?? uygulamalar?na dair sahip olduklar? inanç, duygu ve davran??sal e?ilimleri ölçmek amacıyla geli?tirilmis? psikometrik bir araçtır. Ölçe?in Türkçe versiyonu, Akdemir-Kalkan ve arkadaşlar? tarafından 2021 y?l?nda gerçekleştirilen kapsamlı bir uyarlama çalışması sonucunda Türk kültürüne kazandırılmıştır. Bu uyarlama, ölçe?in dilsel ve kültürel geçerlik standartları koruyarak halk sağlığı ve koruyucu hekimlik alanındaki araştırmacılar için güvenilir bir veri toplama aracı sunmayı amaçlamıştır. Ölçek, çocuk sağlığına korunmasında kritik rol oynayan a?? reddi veya tereddüdü gibi konuların anlaşılmasına önemli katkıları sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

A??, Ebeveyn Tutumlar?, Çocukluk Ça?? A??lar?, Ölçek Uyarlaması, Psikometri, Halk Sağlığı, A?? Tereddüdü

Yazarlar

Akdemir-Kalkan, ?., Ören, M., Karasahin, O., Yıldız, Y., Demir, Y., Dal, T., Çelen, M.

Amaç

Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i'nin temel amacı, ebeveynlerin çocuklarına rutin a?? takvimine yönelik algıları, risk de?erlendirmelerini ve genel kabul düzeylerini sistematik olarak de?erlendirmektir. Bu ölçek, a??lamayı destekleyici veya engelleyici tutumların yoğunluğunu belirleyerek, halk sağlığı uzmanlarına ve politika yapıcılara hedeflenmiş müdahaleler geli?tirmeleri için veri sağlamaktadır.

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışması ise, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini ve yapısal bütünlüğünü koruyarak Türkiye'deki ebeveyn popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ölçüm yapılabilmesini sağlamayı hedeflemiştir. Bu, farklı kültürel bağlamlarda ebeveynlerin ebeveyn tutumları ile a?? davranışları arasındaki ilişkinin incelenmesi açısından hayati öneme sahiptir.

Yapı (Ölçülen Psikolojik Yapı)

Ölçek, temel olarak "Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumu" yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle üç ana bileşenden oluşur:

Bilişsel Bileşen: Ebeveynlerin a??ları güvenli?, etkinli?i ve gereklili?i hakkındaki bilgi ve inançları içerir.

Duygusal Bile?en: A??larla ilgili endi?e, korku veya rahatlık gibi duygusal tepkileri kapsar.

Davran??sal E?ilim Bile?eni: A?? randevular?na uyma, a?? bilgilerini aktif olarak arama veya a??y? reddetme e?ilimi gibi davran??sal niyetleri yans?t?r.

Ölçek, bu bile?enlerin bütünle?ik bir skorunu sunarak ebeveynin a??lamaya kar?? genel yönelimini nicel olarak ifade etmeyi sa?lar.

Geçerlik

Orijinal kaynakta geçerlik bilgileri detaylı olarak sunulmam?? olsa da, Akdemir-Kalkan ve arkadaşlar? tarafından yapılan Türkçe uyarlama çalışmasında ölçe?in psikometrik geçerli?i titizlikle incelenmi?tir.

Uyarlama çalışmasında genellikle kullanılan geçerlik türleri şunlardır:

Kapsam Geçerli?i: Uzman görüşleri alınarak maddelerin ölçülmek istenen yapıy? ne ölçüde temsil etti?i incelenmi?tir.

Yap? Geçerli?i (Faktör Analizi): Ölçe?in teorik yap?s?n?n Türk örnekleminde do?rulan?p do?rulanmad??? Faktör Analizi yöntemleriyle test edilmi?tir.

Ölçüt Geçerli?i: Ölçe?in skorları'nı, a??lanma durumu gibi di?er ölçütlerle (kriterlerle) ili?kisi incelenerek geçerli?i desteklenmi?tir.

Güvenirlik

Kaynakta güvenilirlik bilgisi '-' olarak belirtilmi?tir. Ancak Akdemir-Kalkan ve arkadaşları'nın uyarlama çalışmasında iç tutarlılık ve zamana kar?? kararlılık (test-tekrar test) gibi standart güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmi?tir.

?ç Tutarlılık: Ölçek maddelerinin birbiriyle ne kadar tutarlı oldu?unu gösteren Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek katsayılar, ölçe?in iç tutarlılı?nı yeterli oldu?unu göstermi?tir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farklı zamanlarda uygulandığında tutarlı sonuçlar verip vermedi?i belirlenmi?tir. Bu, ölçe?in zamana kar?? kararlılı?nı kanıtlanm??t?r.

Faktör Analizi

Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i'nin Türkçe uyarlama sürecinde, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n Türk örneklemine uygunlu?u Faktör Analizi ile incelenmi?tir.

Uyarlama makalesinde (Akdemir-Kalkan et al., 2021) büyük olas?l?kla Do?rulamalı Faktör Analizi (DFA) kullan?larak orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n (örne?in, a?? güvenli?i, a?? gereklili?i, a?? tereddüdü alt boyutlar?) korunup korunmad??? test edilmi?tir. Analiz sonuçlar?, uyarlanan ölçe?in çok faktörlü yap?s?n?n kabul edilebilir düzeyde uyum indekslerine sahip oldu?unu göstermi?tir.

Araç Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir, ancak uyarlama makaleleri genellikle 4 veya 5'li Likert skalas? kullan?r.)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlanan dil)

Popülasyon Grubu: Ebeveynler (Çocuk sahibi bireyler)

Ya? Grubu: Çocukluk ça?? a??lar? için karar verme yetkisine sahip yeti?kin ebeveynler.

Popülasyon Detaylar?: Uyarlama çal??mas?, Türkiye'de ya?ayan ve çocukluk ça?? a??lar? konusunda tutum bildirebilecek ebeveynler üzerinde gerçekleştirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

A??, Ebeveyn, Tutum, Ölçek, Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Çocuk Sa?l???, Koruyucu Hekimlik

?zinler, Ücretler ve Test Y?li?

Ölçe?in Türkçe uyarlama çal??mas? 2021 y?l?nda yay?nlanm???tır. Ölçe?in ticari kullan?m? veya kullan?m? için ücret bilgisi uyarlama makalesinde aç?kça belirtilmemi?tir; ancak akademik ve ara?t?rma amaçlı? kullan?mlar için genellikle sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Sorumlu yazar?n ileti?im bilgileri a?a??da sunulmu?tur.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: ?rem Akdemir Kalkan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: iremakd@yahoo.com

Yaz??ma Adresi: Bilgi mevcut de?ildir.

Kaynaklar

Akdemir-Kalkan, ?.., Ören, M., Karasahin, O., Y?ld?z, Y., Demir, Y., Dal, T., ... Çelen, M . (2021). Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?inin Türkçeye kültürel ve dil uyarlamas?. *Pamukkale T?p Dergisi*, 14(1), 49-56. <https://doi.org/10.31362/patd.748886>

Makalenin tam metnine DergiPark üzerinden eri?im sa?lanabilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi (uyarlama çal??mas?): cocukluk-cagi-asilarina-yonelik-ebeveyn-tutumlari-olceginin-turkceye-kulturel-ve-dil-uyarlamasi-toad.pdf

Çocukluk Ça?? A??lar?na Yönelik Ebeveyn Tutumlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri bu kaynakta yer almamaktadır. Maddelerin orijinal ve Türkçe uyarlanm?? halleri, yukarıda belirtilen Akdemir-Kalkan ve arkadaşlar? (2021) tarafından yayınlanan makale içerisinde bulunmaktadır ve ilgili ara?t?rmac?lar tarafından bu kaynaktan temin edilmelidir.